

Magyar nyelvtan érettségi tételek

12.c 2021

A kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei

A magyar nyelv története

3. A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott emlékek
4. A nyelvújítás mibenléte, történelmi, művelődéstörténeti háttere, hatása
5. A magyar nyelvrokonság legfőbb bizonyítékai

Ember és nyelvhasználat

6. A nyelv és az ember, nyelv és gondolkodás, nyelv és társadalom
7. A jelek és jelrendszerek; a nyelv, mint jelrendszer
8. A nyelvváltozatok rendszere, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása

A nyelvi szintek

9. A mai magyar hangrendszer, a hangok találkozásának szabályszerűségei
10. A magyar helyesírás jellemzői és alapelvei
11. Az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók
12. Az egyszerű és az összetett mondatok felismerése, egyszerű mondatok elemzése

A szöveg

13. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
14. A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek használata

A retorika alapjai

15. A hivatalos felszólalás, hozzászólás különböző helyzetekben, a nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai
16. Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv
17. A szövegszerkesztés menete

Stílus és jelentés

18. A legfontosabb szóképek: megszemélyesítés, hasonlat, metafora, allegória, szinesztézia, metonímia
19. Az egyszerűbb alakzatok: felsorolás, ismétlés, ellentét, gondolatrítmus
20. A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel